

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIOT UNIVERSITETI
“RAQAMLI IQTISODIYOT VA AXBOROT TENOLOGIYALARI”
KAFYEDRASI

Qo‘lyozma huquqida

UDK: 336.71(575.1)

ATAYEVA KARIMA O‘KTAMOVNA

“SOLIQ XIZMATLARI FAOLIYATIDA AXBOROT
TEXNOLOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH JARAYONI
TADBIQI”

70310106– Iqtisodiyotda axborot texnologiyalari va tizimlari
mutaxassisligi bo‘yicha

Magistr akademik darajasini olish uchun yozilgan

D I S S E R T A T S I Y A

Ilmiy rahbar:

t.f.n., dots. A.A.Abidov

Toshkent-2023

Magistrlik dissertatsiya ishi “Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari” kafedrasida dastlabki himoyadan o‘tgan.

№17 -sonli bayonnoma “ 24 ” 04 2023 y.

Kafedra mudiri: Abdullayev M.K.

M. K. Abdullayev

22.05.23

imzo

sana

Ilmiy rahbar: A.A. Abidov

A.A. Abidov

22.05.23

imzo

sana

Talaba: Ataeva K.O’

K.O. Ataeva

22.05.23

imzo

sana

“Himoyaga tavsiya etiladi”

“Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari” kafedrası

mudiri, dots. M.K. Abdullayev M. K. Abdullayev

“ 26 ” 05 2023 yil

Himoya 2023 yil “ 26 ” 05 soat 10⁰⁰ da Toshkent davlat iqtisodiyot universitetida bo‘lib o‘tadi.

ANNOTATSIYA

Ushbu dissertatsiyada Respublikamizda bozor iqtisodiy islohotlarining hozirgi bosqichida soliq organlarida raqamli texnologiyalarning rolini oshirish masalalari muhokama qilingan.

Shu bilan birga, soliq majburiyatlari hajmini hisoblash uchun ma'lumotlarning shakllantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish ahamiyati ta'hlil qilindi. Innovatsion raqamli texnologiyalarni doimiy ravishda korxonada ishlab chiqish jarayoniga joriy etish orqali amalga oshiriladigan rivojlanishning yangi bosqichida, soliq ma'murchiligini takomilashtirish, jamiyat va iqtisodiyotni yangi huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy va boshqa sharoitlarni o'rganildi va takliflar berildi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, soliq ma'muriyati, dasturiy ta'minot kompleksi, raqamli texnologiyalar.

ANNOTATION

In this dissertation, the issues of increasing the role of digital technologies in the tax authorities at the current stage of market economic reforms in our Republic were discussed.

At the same time, the importance of using digital technologies in the formation of data for calculating the volume of tax liabilities was explained. At a new stage of development, which is carried out through the continuous introduction of innovative digital technologies into the enterprise development process, the evolution of tax administration, new legal, socio-economic, organizational and other conditions of society and economy were studied and proposals were made.

Keywords: Digital Economy, Tax Administration, Software complex, digital technology.

АННОТАЦИЯ

В данной диссертации рассмотрены вопросы повышения роли цифровых технологий в налоговых органах на современном этапе рыночных экономических реформ в нашей республике.

При этом проанализировано значение использования цифровых технологий в формировании данных для расчета объема налоговых обязательств. На новом этапе развития, осуществляемом за счет постоянного внедрения инновационных цифровых технологий в процесс развития предприятия, совершенствования налогового администрирования, изучения новых правовых, социально-экономических, организационных и иных условий функционирования общества и экономики, были выдвинуты предложения.

Ключевые слова: Цифровая экономика, налоговое администрирование, программный комплекс, цифровые технологии.

MUNDARIJA

Annotatsiya.....	2
Mundarija.....	4
Keltirilgan jadvallar ro'yhati.....	5
Keltirilgan rasmlar ro'yhati.....	6
Keltirilgan qisqartmalar.....	7
KIRISH	8
Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi.....	8
Tadqiqot maqsadi va vazifalari.....	10
Tadqiqotning asosiy muammolari va savollari.....	11
Tadqiqot obyekti va predmeti.....	12
Tadqiqotning ilmiy yangiligi.....	13
Tadqiqot natijalarining ilmiy-nazariy va amaliy ahamiyati.....	14
Dissertatsiya tarkibining qisqacha tavsifi.....	14
I-BOB. ADABIYOTLAR SHARHI	15
1.1 Mavzuga oid ilmiy-nazariy qarashlar sharhi.....	15
1.2 Mavzuga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar sharhi.....	21
1.3 Xulosa.....	28
II-BOB. METODOLOGIYA	29
2.1 Ma'lumotlarni to'plash jarayoni.....	29
2.2 Tahlil uchun qo'llaniladigan usullar.....	32
2.3 Tadqiqotni o'tkazish uchun zarur sharoitlar.....	41
2.4 Tadqiqot jarayonida kutilayotgan muammolar va ularning yechimi.....	43
2.5 Tadqiqotdan kutilayotgan ilmiy va amaliy natijalar.....	46
III-BOB. TAHLIL VA NATIJALAR	50
3.1 O'zbekiston Respublikasi soliq organlarida raqamli texnologiyalar ahamiyatini oshirish	50
3.2 Infografika - Yagona Interaktiv Davlat xizmatlari Portali 2.0 axborot texnologiyani asosi	56
3.3 O'zbekiston Respublikasi soliq xizmatida masofaviy AT dan foydalanish	62
XULOSA	73
Tadqiqot savoliga tegishli natijalarning qisqacha ifodasi.....	73
Tadqiqotning asosiy taklif va tavsiyalari.....	74
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI	77
ILOVALAR	83

KIRISH

Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi.

Hayotimizda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni tobora ortib borayotgani zarur axborotlardan tezkor xabardor bo'lish, turli interaktiv xizmatlardan foydalanish imkonini bermoqda¹.

Soliqqa oid tushunmovchilikka duch kelsangiz, avvalo, O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasining sayti – www.soliq.uz orqali interfaol xizmatlardan foydalanib, sohaga oid har qanday savolga javob topishingiz mumkin. Mabodo javob topolmasangiz, saytdagi "Elektron qabulxona"ga kiring. Tizimga zarur ma'lumotlarni kiritsangiz, siz uchun "Fuqarolar murojaatlarini qayd etish kartochkasi" ochiladi. Shunga asosan aniq vaqtda siz uchun tegishli mansabdor shaxs bilan uchrashuv tashkil etiladi².

Mazkur xizmatdan smartfonlar uchun mo'ljallangan "SOLIQ" mobil ilovasi hamda Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali (www.my.gov.uz) orqali ham foydalanish mumkin.

"SOLIQ" mobil ilovasi o'zbek va rus tillarida yaratilgan bo'lib, u orqali "STIRingizni aniqlang", "Normativ-huquqiy hujjatlar", "Sizning soliq xizmatingiz", "Soliq qarzini aniqlash", "QQS to'lovchi", "Ko'p uchraydigan savollar", "Murojatlar haqida ma'lumot olish", "Soliq nizolarini ko'rib chiqish", "Kichik biznes toifasiga mansubligini aniqlash", "So'rovnoma", "Imtiyoz ma'lumotnomasi", "Elektron qabulxona", "Tekshirishlar reja jadvali", "O'z biznesingni yarat" kabi interaktiv xizmatlaridan foydalanish imkoniyati mavjud. Davlat soliq qo'mitasining yagona telefon raqami vazifasini o'tovchi "Avtoinformator" interaktiv xizmati ham soliq to'lovchilarga yana bir qulaylik bo'ldi. Bunda ko'p kanalli (0371) 202-32-82 telefon raqami orqali xizmat

¹ O'zbekiston Respublikasi prezidenti SH.M.Mirziyoevning 2020 yil 25 yanvardagi 2020 yil uchun eng muhim ustivor vazifalar haqidagi Oliy Majlisga Murojatnomasi.

² O'zbekiston Respublikasi prezidentining "Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalari sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni Toshkent sh., 2018 yil 19 fevraldagi PF-5349 sonli.